

Til lovforslag nr. L 58

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 13. marts 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen

(Adgang til, at en dommer m.fl. kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt, før den pågældende skal fratræde på grund af alder, visse ændringer af reglerne om behandling af sager om mindre krav, udelukkelse af sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn m.v.)

[af justitsministeren (Morten Bødskov)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2-4. Det Konservative Folkepartis medlem af udvalget af stillet ændringsforslag nr. 1.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 14. december 2011 og var til 1. behandling den 17. januar 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 21. oktober 2011 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 41. Den 14. december 2011 og den 10. januar 2012 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Spørgsmål 1 og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og SIU) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

På initiativ fra Venstres medlem Kim Andersen har Venstre fået optrykt svar på spørgsmål 1. I den forbindelse har Venstres medlemmer af udvalget noteret sig, at justitsministeren i sit svar på spørgsmål 1 oplyser: »Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være naturligt, at det i den forbindelse overvejes, om udvalgets anbefalinger, for så vidt angår afgangsalderen for dommere m.v., også bør have betydning for den gældende aldersgrænse for lægdommere (domsmænd og nævninger) og beneficerede (beskikkede) advokater.« Justitsministeren oplyser endvidere i svaret, at ministeren p.t. afventer resultatet af et udvalgsarbejde vedrørende den pligtige afgangsalder for dommere m.fl. Venstre forventer på den baggrund, at justitsministeren, når udvalgets forslag som lovet foreligger senere i år, også kommer med forslag til generelle regler, der ud over dommere også omfatter beskikkede advokater, domsmænd og nævninge.

Et *tredje mindretal* (EL) vil redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke

adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og LA):

1) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»01. I § 29 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »lukkes dørene under den forurettedes forklaring, når den pågældende anmoder om det« til: »lukkes dørene, når den forurettede er under 18 år. I sager hvor forurettede er fyldt 18 år, lukkes dørene under den forurettedes forklaring, når den pågældende anmoder om det.«

02. I § 41 d, stk. 1, indsættes efter 2. pkt.:

»Når en afhøring af et barn er optaget på video (videoafhøring), kan barnets forældre tilsvarende forlange at blive gjort bekendt med afhøringen, medmindre den pågældende har været mistænkt eller sigtet i sagen.«

[Retsmøde for lukkede døre, når den forurettede er et barn, og forældrenes ret til at blive gjort bekendt med afhøringen]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget* med undtagelse af EL:

2) I nr. 10 ændres »postadresse i Den Europæiske Union« til: »postadresse i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde«.

[Præcisering af kravet om angivelse af en postadresse i stævninger, ankestævninger, svarskrift og betalingspåkrav]

Ny paragraf

3) Efter § 4 indsættes efter overskriften »Ikrafttræden m.v.« som ny paragraf:

»§ 01

I forbindelse med en landsdommers varetagelse af hvervet som formand for Skattesagskommissionen kan der udnævnes yderligere 1 landsdommer i den pågældende landsret. Tilsvarende kan der udnævnes yderligere 1 landsdommer i forbindelse med en landsdommers varetagelse af hvervet som formand for en undersøgelseskommission om visse spørgsmål vedrørende dansk militær indsats. Stillingerne bortfalder, første gang en fast landsdommerstilling bliver ledig i den pågældende landsret, efter at de pågældende landsdommere er vendt tilbage.«

[Udpegelse af yderligere to landsdommere som følge af to landsdommers varetagelse af hverv som formænd for undersøgelseskommissioner]

Til § 5

4) I stk. 2 ændres »og § 3, nr. 2,« til: »§ 3, nr. 2, og § 01«.

[Ikrafttræden af § 01]

Bemærkninger

Til nr. 1

De foreslåede ændringer indebærer, at alle retsmøder i sædelighedssager, hvor offeret er et barn, holdes for lukkede døre. I øvrige sager af den art opretholdes den gældende retstilstand, og forældre kan forlange at blive gjort bekendt med videoafhøringer af deres børn, medmindre den pågældende selv har været mistænkt eller sigtet i den sag, som videoafhøringen angår. Retten til aktindsigt vil i overensstemmelse med de nuværende regler først gælde, når straffesagen er endeligt afsluttet, jf. retsplejelovens § 41 d, stk. 1, sidste pkt. Endvidere vil det efter § 41 d, stk. 5, være den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, der afgør, om aktindsigt skal gives i form af gennemsyn af videoafhøringen eller i form af udlevering af en kopi af et medie med videoafhøringen.

Til nr. 2

Som det fremgår af afsnit 5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har den med lovforslagets § 1, nr. 10, foreslåede ændring bl.a. til hensigt at sikre, at de pågældende bestemmelser i retsplejeloven er i overensstemmelse med EU-retten forbud mod at udøve forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

Det nævnte EU-retlige forbud mod at udøve forskelsbehandling på grundlag af nationalitet gælder imidlertid ikke kun i forhold til alle EU-lande, men må også antages at gælde i forhold til de såkaldte EØS-lande, dvs. Norge, Liechtenstein og Island. Det foreslås på den baggrund at præcisere den foreslåede ændring af retsplejelovens § 348, stk. 2, nr. 1, § 351, stk. 2, nr. 5, § 373, stk. 1, nr. 5, § 376, stk. 1, nr. 3 og § 477 b, stk. 3, nr. 1, således, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå, at kravet efter bestemmelserne er angivelse af en postadresse i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, dvs. i et EU-land eller i Norge, Island og Liechtenstein.

Til nr. 3 og 4

Antallet af dommere fastsættes ved lov, jf. i den forbindelse, for så vidt angår landsdommere, retsplejelovens § 5.

Der er praksis for, at der i forbindelse med en landsdommers varetagelse af et hverv som formand for en undersøgelseskommission udnævnes yderligere en landsdommer i den på-

gældende landsret. Dette sker sædvanligvis ved, at der medtages en tekstanmærkning herom på finansloven.

I finansloven for 2012 er der således i tekstanmærkningerne medtaget bestemmelser om, at der i forbindelse med nedsættelsen af henholdsvis Farumkommissionen, Blekingegadekommissionen og Undersøgelseskommissionen i sagen om indfødsret til statsløse personer kan udnævnes tre yderligere landsdommere.

Sådan bestemmelser er ikke medtaget i finansloven for 2012 i relation til Skattesagskommissionen og den undersøgelseskommission om visse spørgsmål om den danske militære indsats, som der i regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« er lagt op til at nedsætte. Da udnævnelse

af yderligere to landsdommere i forbindelse med to landsdommeres varetagelse af hvervenerne som formænd i de to pågældende undersøgelseskommissioner ikke kan afvente vedtagelsen af næste års finanslov, fremsættes forslag herom i dette lovforslag.

Udnævnelse af yderligere landsdommere vil ske efter sædvanlig procedure snarest muligt efter lovforslagets ikrafttræden (og når undersøgelseskommissionerne er nedsat).

Som det også er praksis, foreslås det, at landsdommerstillingerne bortfalder, første gang en fast landsdommerstilling bliver ledig i den pågældende landsret, efter at de pågældende landsdommere er vendt tilbage.

Jacob Bjerregaard (S) Poul Andersen (S) Mogens Jensen (S) Mette Reissmann (S) Ole Hækkerup (S) Rasmus Prehn (S) Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Meta Fuglsang (SF) Anne Baastrup (SF) fmd. Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Frank Aaen (EL) Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Karen Jespersen (V) Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF) Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 58

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Supplerende høringsvar og høringsnotat, fra justitsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Ændringsforslag, fra justitsministeren
6	Revideret ændringsforslag, fra justitsministeren
7	1. udkast til betænkning
8	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslag
9	Ændringsforslag, fra justitsministeren
10	2. udkast til betænkning
11	3. udkast til betænkning
12	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 58

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren inden 2. behandlingen af dette lovforslag vil se positivt på at inddrage spørgsmålet om den generelle regel om pensionering ved 70 år, når vi snakker dommere, beskikkede advokater, domsmænd og nævninge, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at retsmøderne som udgangspunkt i sager om seksuelt misbrug af børn foregår bag lukkede døre, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der giver forældrene, forudsat at det ikke er forældrene, der er sigtede i den konkrete sag, adgang til videooptagelserne efter retssagens afslutning af hensyn til at skabe de bedst mulige rammer for, at forældrene kan hjælpe barnet tilbage til et normalt liv, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil se på muligheden for regulering af en forsvarsadvokats adgang til større mængder af materiale, som f.eks. en betydelig mængde børnepornografisk materiale, der er konfiskeret af politiet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor angivelse af postadresse kun skal gælde i EU, og ikke også Norge eller USA, og derved sker der ikke en diskrimination i forhold til tredjelandsborgere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilken hjemmel politiet har haft til at fravige kravet om betaling af et gebyr på 175 kr. ved anmodning om aktindsigt, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

1 af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og justitsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Venstre.

Spørgsmål 1:

Under henvisning til Venstres ordførertale under 1. behandlingen af lovforslaget vil ministeren da inden 2. behandlingen af dette lovforslag se positivt på at inddrage spørgsmålet om den generelle regel om pensionering ved 70 år, når vi snakker dommere, beskikkede advokater, domsmænd og nævninge? Hvis ministeren ikke er indstillet herpå, bedes ministeren redegøre herfor.

Svar:

Som anført i lovforslagets pkt. 3.3.1 regulerer lovforslaget ikke spørgsmålet om pligtig afgangsalder for dommere m.v., idet dette spørgsmål for tiden behandles i et udvalg under Justitsministeriet om den pligtige afgangsalder for dommere m.v. Udvalget skal nærmere overveje, om der bør fastsættes en højere pligtig afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene end 70 år, og komme med forslag til, hvilken pligtig afgangsalder der i givet fald bør fastsættes.

Arbejdet i udvalget forventes at blive afsluttet i løbet af 2012, hvorefter regeringen vil tage stilling til spørgsmålet om pligtig afgangsalder for dommere og andre tjenestemandsansatte jurister ved domstolene.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være naturligt, at det i den forbindelse overvejes, om udvalgets anbefalinger, for så vidt angår afgangsalderen for dommere m.v., også bør have betydning for den gældende aldersgrænse for lægdommere (domsmænd og nævninger) og beneficerede (beskikkede) advokater.

Jeg er på den anførte baggrund ikke indstillet på at inddrage spørgsmålet om den generelle afgangsalder for dommere m.v. i forbindelse med behandlingen af det foreliggende lovforslag, som således alene angår spørgsmålet om dommeres m.v. adgang til at færdigbehandle sager, som de pågældende har påbegyndt, før de falder for en fast aldersgrænse.